

TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP VĂN LANG
KHOA QUAN HỆ CÔNG CHÚNG & TRUYỀN THÔNG

HỒ THỊ KIỀU QUÝ

DU LỊCH
“ MỘT THOÁNG VIỆT NAM”
(Bài tập điền giả tháng 11/2012)

Người hướng dẫn khoa học: Ts. Lê Thị Vân

TP. HCM tháng 11 năm 2013

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trải qua nhiều giai đoạn thăng trầm của lịch sử, có thể nói cho đến nay, ngành du lịch ở nước ta đã và đang có những bước phát triển mới theo những chiều hướng tích cực. Đặc biệt khi loại hình du lịch văn hóa ra đời đã góp phần đưa ngành du lịch ở nước ta lên một vị thế cao hơn. Hiện nay, du lịch văn hóa đang là xu hướng chính trong việc mang lại giá trị tinh thần đối với các nước đang phát triển, đặc biệt là ở Việt Nam. Chính vì thế, ý tưởng xây dựng các khu du lịch mà trong đó có sự vận dụng văn hóa truyền thống dân tộc (hay còn gọi là văn hóa dân gian) là một trong những mục tiêu của các nhà đầu tư xây dựng.

Để tìm hiểu vấn đề đưa văn hóa dân gian Việt Nam vào các khu du lịch, và quan trọng hơn hết đó là tình hình PR cho các khu du lịch này, em đã mạnh dạn lựa chọn khu du lịch “Một thoáng Việt Nam” ở huyện Củ Chi, tp. HCM làm đề tài nghiên cứu khoa học khi đi điền dã. Bài nghiên cứu chủ yếu tìm hiểu tổng quan về cách thức vận dụng văn hóa dân gian trong các khu du lịch văn hóa ở những công trình thực tế và việc PR quảng bá hình ảnh này cho việc thu hút khách tham quan trong việc tác động trực tiếp đến nhận thức, ý thức của mỗi người dân Việt Nam trong quá trình bảo tồn, giữ gìn và phát huy tinh hoa văn hóa dân tộc.

2. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp khảo sát, thống kê, phân loại.
- Phương pháp so sánh
- Phương pháp hệ thống, tổng hợp

3. Phạm vi nghiên cứu.

Khu du lịch “ Một thoáng Việt Nam” ở huyện Củ Chi, tp.HCM và một số địa điểm du lịch lân cận.

4.Ý nghĩa của đề tài

Dù chỉ là một đề tài mang tính điền dã nhỏ của một sinh viên tập làm nghiên cứu khoa học, nhưng qua việc khảo sát khu du lịch *Một thoáng Việt Nam* ở Củ Chi, bản thân em nhận thấy việc đưa văn hóa dân gian Việt Nam vào các khu du lịch đang là xu hướng mới hiện nay nhằm thu hút được nhiều khách tham quan hướng về nguồn cội. Ngoài ra, việc đi điền dã còn giúp cho chúng em có cái nhìn tổng quan về các khu du lịch văn hóa tại thành phố Hồ Chí Minh, cũng như biết thêm giá trị văn hóa dân tộc đang hiện diện ở các công trình. Qua đó, việc tham gia góp phần giáo dục thế hệ trẻ Việt Nam cần phải biết bảo tồn, giữ gìn và phát triển những giá trị văn hóa đặc sắc ấy.

NỘI DUNG

I. Tổng quan về khu du lịch “Một thoáng Việt Nam”

Khu du lịch làng nghề “ Một Thoáng Việt Nam” tọa lạc tại Bến Bò Cạp, ấp Phú Bình, xã An Phú, huyện Củ Chi. Đây là một quần thể làng nghề thủ công truyền thống, nằm cạnh rạch Bò Cạp, gần sông Sài Gòn. Khu du lịch bao gồm nhiều hạng mục với một số khu tiêu biểu như: đền thờ đất nước, sa bàn nước Việt Nam, lầu vọng, ba khu tiêu biểu cho ba miền đất nước. Bên cạnh đó là khu văn hóa ẩm thực, đảo nuôi chim thú tự nhiên, khu chợ hàng tiêu thủ công nghiệp, chợ trên sông,... Ở đây, những người thợ thủ

công, nghệ nhân thuộc nhiều dân tộc khác nhau, đến từ nhiều vùng miền khác nhau của Tổ quốc cùng lao động sản xuất trong một số nghề như : dệt thổ cẩm, đan lát tre nứa, gốm sứ, in khắc tranh... Mọi du khách khi đến đây sẽ lưu lại những ấn tượng sâu sắc về đất nước Việt Nam

Đây là tập hợp các làng nghề truyền thống của Việt Nam với tổng diện tích hơn 22,5 ha. Ban đầu đây là Hợp tác xã “Một thoáng Việt Nam” được thành lập theo quyết định của UBND Huyện Củ Chi năm 1995. Nhưng thực sự khu du lịch xây dựng từ năm 1994 trên khu đất ao đầm và những hố bom do chiến tranh tàn khốc để lại. Mục đích đầu tiên của Hợp tác xã là tạo công ăn việc làm cho và duy trì làng nghề truyền thống còn tồn tại ngay chính mảnh đất quê hương An Phú - Củ Chi. Đến năm 1998 UBND Thành phố Hồ Chí Minh cho phép triển khai dự án đầu tư xây dựng Làng nghề “Một thoáng Việt Nam”.

Và cho đến hôm nay, Hợp tác xã đã trở thành một làng nghề truyền thống sản xuất các sản phẩm thủ công mỹ nghệ truyền thống: xưởng gôm, xưởng mộc, xưởng mây tre lá, các xưởng điêu khắc, làm giấy, thêu, làm tranh và đặc biệt là kết hợp các dịch vụ du lịch mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc, văn hóa dân gian từ xa xưa của ông cha ta.

Tiêu chí quan trọng mà Khu du lịch đem đến cho du khách khi đến tham quan là giới thiệu một đất nước Việt Nam thu nhỏ, có nhiều khó khăn về mặt địa lý tự nhiên và an ninh quốc phòng. Thế nhưng, suốt chiều dài lịch sử dân tộc chính lòng yêu nước, trí thông minh sáng tạo khi gặp khó khăn kết hợp với tình đoàn kết nhất trí một lòng mà đất nước Việt Nam đã vượt qua nhiều cuộc chiến tranh vệ quốc để gìn giữ, bảo vệ, xây dựng và phát triển cho đến ngày nay.

II. Tiềm năng phát triển của khu du lịch

Khu du lịch gồm các hạng mục công trình: đất nước, con người Việt Nam, yếu tố “làng” và yếu tố “nghề”. Đây chính là sự kết hợp sáng tạo giữa việc khôi phục, duy trì các làng nghề truyền thống đang dần bị mai một với mô hình du lịch về nguồn, khám phá các giá trị văn hóa dân tộc đã phân nào

tạo công ăn việc làm cho người dân địa phương ở nơi đây. Mặt khác, làng nghề còn là bảo tồn, phát huy vẻ đẹp tinh hoa trong văn hóa Việt.

Từ xa xưa, Việt Nam là một đất nước nông nghiệp với những con người sống nơi làng mạc và thôn ấp. Chính “làng” là nền tảng của cuộc sống Việt, dân dã đơn sơ. Vì thế mà môi trường chủ yếu của văn hóa Việt là làng quê. Do vậy, văn hóa “làng” là yếu tố quan trọng trong văn hóa Việt, nó gắn gũi với cuộc sống và tâm hồn Việt. Bên cạnh đó, hoạt động “nghề” cũng thể hiện sự phát triển của văn hóa, văn minh Việt Nam.

Điều đặc biệt ở đây là trong khu du lịch từng làng nghề đều có một không gian giới thiệu nguồn gốc của sự hình thành “nghề” của mình. Ở đó các làng nghề là những đơn vị sản xuất thật, cho ra sản phẩm đáp ứng nhu cầu của thị trường với quy mô nhỏ tùy thuộc vào từng nội dung nghề và thị trường kinh doanh.

Trong quần thể kiến trúc, du khách còn có thể tham quan khám phá một số công trình mang tính lịch sử văn hóa dân tộc: Khu không gian tâm thức người Việt, khu Văn hóa ẩm thực, khu Nghề, khu Nhà truyền thống các

vùng miền , khu Tuyên ngôn độc lập và khu Không gian đất nước con người Việt Nam.

Một đặc điểm không thể không nói đến là khi tham quan những gian nhà tái hiện lại những vùng miền Việt Nam thì ta sẽ thấy được tính chân thật, tinh tế của khu du lịch. Du khách có thể và cảm nhận được sự khéo léo và sáng tạo trong kiến trúc nhà ở các vùng miền Việt Nam. Những kiểu kiến trúc nhà cửa của các dân tộc, các vùng miền được kiến tạo thu nhỏ: nhà Bắc Bộ, nhà Nam Bộ, nhà lá Bình Định, nhà Rừng Huế, nhà Rông Bana, nhà sàn dân tộc Mường... Điển hình là gian nhà lá Bình Định có cấu trúc thông minh gồm hai lớp mái có tác dụng chống lại những yếu tố thời tiết khắc nghiệt của miền Trung như gió Lào ,chống cháy và chống bão được giữ lại y nguyên bản nhà lá Bình Định. Ngôi nhà vẫn giữ nguyên những giá trị của nhà lá mái cũng như cách bố trí mặt bằng sinh hoạt, tương tự các gian nhà vùng miền khác cũng thế.

Đến các làng nghề, du khách sẽ được giới thiệu một số nghề truyền thống cơ bản của đất nước như: nghề làm giấy Dó, nghề dệt màn tre, nghề dệt vải, nghề gốm, nghề làm vàng quỳ, nghề làm nến thơm, nghề điêu khắc, nghề thêu...Chính khu làng nghề “Một thoáng Việt Nam” đã phản ánh một góc nhỏ của bức tranh tổng thể về đất nước con người Việt với cội nguồn nền tảng văn hóa dân tộc vô cùng đặc sắc.

Không chỉ dừng lại ở đó, khi đến khu du lịch du khách sẽ bắt gặp những hình ảnh quen thuộc của làng quê cổ xưa như: lu nước, sân vườn, cối xay lúa, chày giã gạo...tất cả đều phản ánh cuộc sống bình dị mà vô cùng thân thương của người Việt.

Một điểm nhấn nữa trong quần thể du lịch này là mô hình các không gian vùng miền. Trong đó ấn tượng nhất là “Khu không gian đất nước, con người Việt Nam”. Trong khu này chủ đầu tư xây dựng hình tượng 2 cánh tay cung Âm Dương ôm lấy xa bàn đất Việt có diện tích 4.000 mét vuông. Không gian giữa là sa đất Việt hay còn gọi là mô hình nước Việt Nam thu nhỏ trên nền hoa văn trống đồng (dựa trên họa tiết hoa văn của trống đồng Ngọc Lũ) có diện tích 3000 mét vuông. Khi quan sát mô hình thì du khách có thể thấy được vị trí tất cả các tỉnh thành được phân biệt bởi màu sắc khác nhau của các loại cát mang về từ nhiều tỉnh thành và hai quần đảo thân thương của đất nước là Hoàng Sa và Trường Sa. Không gian hai bên có lớp mái được thiết kế mô phỏng theo ngôi âm dương ,điều này tượng trưng ho sự nảy nở của con người và thiên nhiên. Đây là không gian giới thiệu về tự nhiên đất nước, đại gia đình dân tộc Việt Nam, tôn giáo, lễ nhạc, văn minh

lúa nước, chiến tranh giữ nước và xây dựng đất nước qua những hình ảnh và hiện vật được mô hình hóa nhưng rất đặc trưng sinh động, ấn tượng. Các khu trưng bày được thiết kế và bài trí bắt mắt, sáng tạo theo từng chủ đề khác nhau riêng biệt, các điểm nhấn của văn hóa dân gian người Việt được tái hiện lần lượt qua 2 cánh cung dưới nhiều hình thức và có bảng chú thích rõ ràng từng hiện vật trong không gian đất nước con người. Điều thú vị là ngoài việc tìm hiểu văn hóa ,du khách còn thưởng thức các nhạc cụ dân tộc, các lời ca điệu hát dân ca truyền thống mượt mà mà khu du lịch tái hiện.

Khi đến với “Một thoáng Việt Nam” chúng ta sẽ càng thêm tự hào về lịch sử, văn hóa dân gian dân tộc hơn 4000 năm dựng nước và giữ nước để rồi tiếp nối truyền thống tốt đẹp của ý thức quân tộc, lòng yêu nước ,kế thừa và phát huy tinh hoa văn hóa ấy đến bạn bè khắp năm châu trên thế giới.

Như vậy, khu du lịch nơi đây là đại diện cho tinh hoa văn hóa dân gian Việt Nam nhằm tuyên truyền, giới thiệu rộng rãi về đất nước, con người, bản sắc dân tộc cho cộng đồng trong nước. Bản sắc dân tộc đã được tái hiện rất chân thật và đầy đủ trong từng hiện vật, tạo cho người xem thấy được sự đa

dạng độc đáo, đồng thời thấy được Hồn Việt qua những hiện vật được tạo dựng này.

III. Kết luận và đề xuất.

Qua một đợt điền dã ngắn ngày nhưng vô cùng thú vị, chúng em thấy rõ xu hướng mới trong đầu tư của ngành Du lịch Việt Nam: đó là tái tạo mô hình văn hóa dân gian đưa vào các khu du lịch tại thành phố Hồ Chí Minh. Điều đó chứng tỏ các nhà đầu tư không lệ thuộc vào việc khai thác những danh lam, thắng cảnh có sẵn của thiên nhiên, mà rất chủ động sáng tạo những mô hình mới để những du khách không có điều kiện đi xa cũng có thể “mục sở thị” hình ảnh Việt Nam thu nhỏ ở nơi này.

Tuy nhiên, việc PR hình ảnh về ý nghĩa phát huy tính dân tộc ,nhân văn khi áp dụng thì các doanh nghiệp đầu tư chưa quan tâm nhiều. Sau 2 lần khảo sát ,tìm hiểu và hỏi thông tin từ những người có khả năng trả lời thì cho thấy việc đầu tư cho quảng bá về địa điểm tham quan cũng như tăng cường giới thiệu trên các kênh truyền hình hầu như rất ít và cả trang web trực tuyến của khu du lịch chưa đăng tải hết nội dung ý nghĩa mà nơi này đã làm được nên hiện nay không ít bộ phận giới trẻ cũng như các độ tuổi khác nhau chưa thực sự quan tâm vấn đề này. Xin được đề cập chủ yếu về khu du lịch Một thoáng Việt Nam nhiều hơn đó là sau khi tham quan ,nghiên cứu nơi này thì kết quả cho thấy lượng khách tham quan khá ít và chỉ thường tập trung chủ yếu vào các ngày lễ trong khi về vẻ đẹp cũng như nội dung ý nghĩa trong từng cách áp dụng văn hóa dân gian vào phân tích thì cho thấy có thể dễ dàng thu hút lượng khách tham quan đông hơn. Nhưng thực tế cho thấy ngược lại rất nhiều. Ngoài ra vẫn chưa có nhiều sự kiện chính thức giới thiệu về khu du lịch để nói hết ý nghĩa của việc vận dụng văn hóa dân gian làm ý tưởng chủ đạo. Từ đó cho thấy công tác quảng bá cho vẻ đẹp nơi này vẫn còn rất hạn chế, rất nhiều người sinh sống tại thành phố Hồ Chí Minh nhưng

vẫn chưa biết đến một nơi có ý nghĩa như vậy. Về việc cung cấp thông tin cho khách tham quan chủ yếu là trang website nhưng tại trang chủ chính vẫn chưa làm nổi bật giá trị mà nó vốn có, cũng như chất lượng bài viết cũng như hình ảnh đăng tải còn đang rất sơ sài. Khi đến trực tiếp nơi này tham quan thì bạn sẽ nhận trên tay tấm bản đồ chỉ đường cộng với sự giới thiệu đôi nét về nơi này. Thấy được hình ảnh trên tờ chỉ dẫn thì thực sự cảm thấy rất tiếc và khá uổng vì chất lượng cũng như bài viết, hình ảnh rất kém, không mang tính hấp dẫn cũng như tạo kích thích cho người tìm hiểu.

Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những trung tâm kinh tế, tài chính, thương mại và du lịch lớn nhất tại Việt Nam. Trong đó, không thể không nhắc đến sự tồn tại và phát triển của các khu du lịch văn hóa tại nơi này. Điều đó góp phần thúc đẩy ngành du lịch phát triển một cách đa dạng và phong phú.

Nhưng để phát triển cũng như phát huy hết giá trị vốn có, công sức thổi hồn vào các công trình chúng ta thì qua bài thu hoạch em xin có một số ý kiến đề xuất như sau:

Một là, các cơ quan chức năng nên suy nghĩ, khuyến khích các nhà đầu tư xây dựng mô hình khu du lịch văn hóa nhiều hơn nữa, không chỉ ở thành phố Hồ Chí Minh mà trên tất cả các tỉnh thành để người dân có nơi để hưởng thụ tinh hoa văn hóa dân gian nhằm bảo tồn, phát huy bản sắc tốt đẹp dân tộc.

Hai là các chủ đầu tư, doanh nghiệp cần thúc đẩy tăng cường việc quảng bá hình ảnh PR về khu du lịch, khai thác tất cả những phương diện nổi trội, tinh hoa của việc ứng dụng văn hóa dân gian đến công chúng nhiều hơn, nhất là bộ phận giới trẻ như học sinh, sinh viên các trường. Qua đó, chính khu du lịch là một không gian văn hóa đặc sắc, đại diện cho tinh hoa văn hóa dân gian Việt Nam sẽ được tuyên truyền, giới thiệu rộng rãi cho

nhân dân trong nước và cộng đồng quốc tế. Ngoài ra, ngành du lịch nên tăng cường huy động các nguồn lực để đầu tư phát triển các đô thị du lịch, khu du lịch, điểm du lịch đa dạng, độc đáo, có chất lượng cao, mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc. Từ đó, di sản văn hóa càng được giữ gìn và phát triển.

Ba là sau quá trình khảo sát thì em thấy giá vé có vẻ hơi cao tại Khu du lịch làng nghề “Một thoáng Việt Nam” là 80.000 VNĐ. Cũng vì thế, mà các khu du lịch càng ngày ít khách tham quan. Để cho người dân quan tâm hơn văn hóa dân tộc thì các khu du lịch phải có giá thành phù hợp với đời sống mọi tầng lớp nhân dân.